

Έτος Εκπαίδευσης – Σεμινάριο ΕΤΕΚ

Εκπαιδευτικό και Πολιτιστικό Κέντρο ΕΤΕΚ

11 Μαρτίου 2017

Ασφάλεια & Υγεία στα Κατασκευαστικά Έργα

Ο Ρόλος και οι Υποχρεώσεις
του Μηχανικού

Ενότητα 1

Εισαγωγή – Στατιστικά στοιχεία ατυχημάτων
Αρχές Πρόληψης – Ορισμοί

Ευαγγελίτσα Τσουλόφτα

Λειτουργός Επιθεώρησης Εργασίας

Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας – Υπουργείο Εργασίας,
Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

τηλ.: 22 40 56 16

E-mail: etsoulofta@dli.mlsi.gov.cy

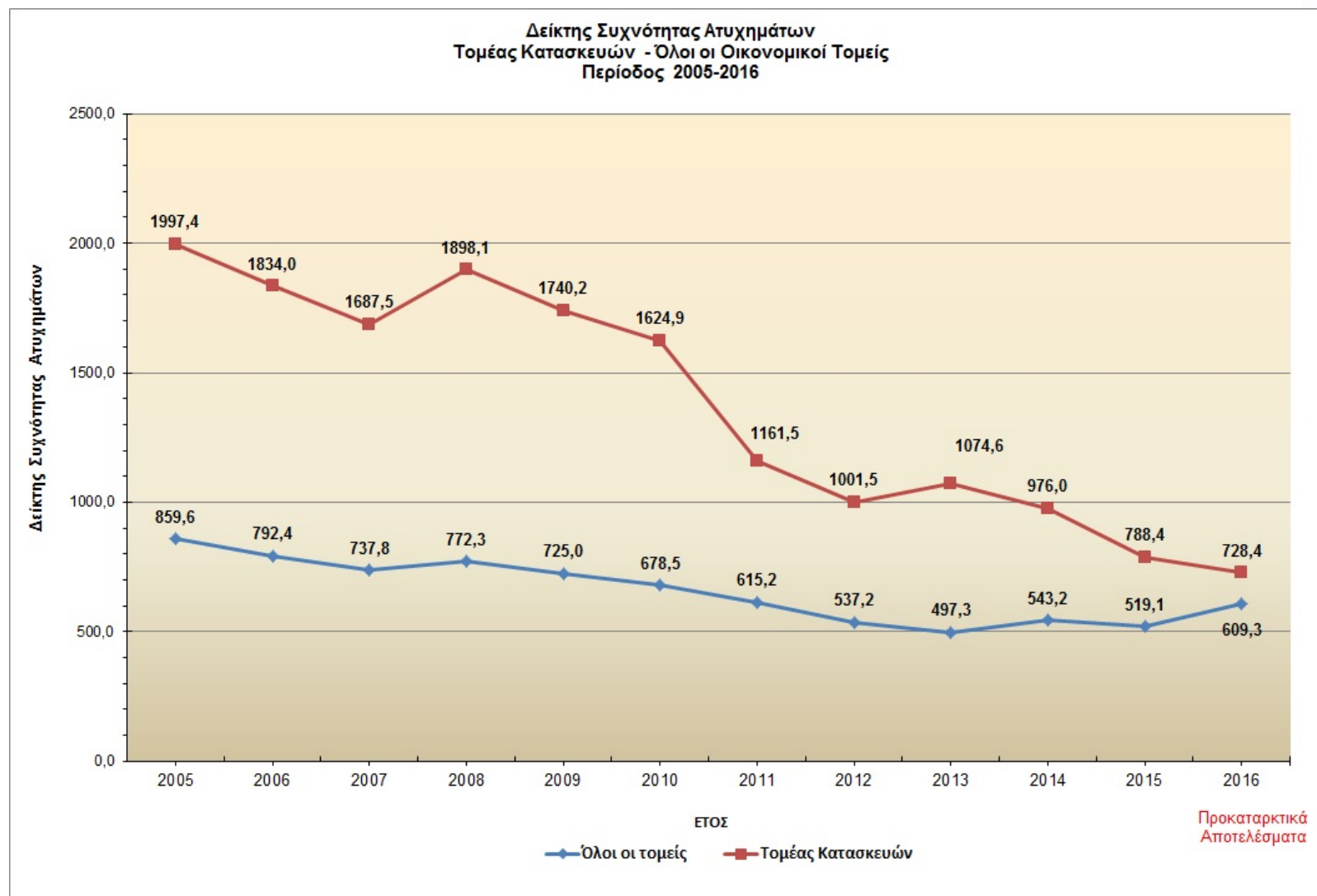
www.mlsi.gov.cy/dli

Περιεχόμενα

1. Εισαγωγή – Στατιστικά στοιχεία ατυχημάτων
2. Αρχές Πρόληψης
3. Ορισμοί - Νομοθετικό Πλαίσιο
4. Αρμόδια πρόσωπα

1. Εισαγωγή – Στατιστικά στοιχεία ατυχημάτων

Δείκτης Συχνότητας Ατυχημάτων 2005 - 2016

Τομέας Κατασκευών

- **Τομέας υψηλού κινδύνου** (σύγκριση με όλους τους τομείς οικονομικής δραστηριότητας)
  - **Ποσοστό ατυχημάτων στις Κατασκευές**
πριν το 2013: 20-25%, 2013: 16%, 2015: 10%, 2016: 9%
  - **Ποσοστό θανατηφόρων ατυχημάτων στις Κατασκευές**
πριν το 2013: 40-50%, 2013: 30%, 2015: 40%, 2016: 0%
  - **Δείκτης συχνότητας ατυχημάτων στις Κατασκευές**
(αριθμός ατυχημάτων) / (αριθμό απασχολούμενων) x 100.000
2005 - 2016: μείωση 64%
- **Εργαζόμενοι / Ποσοστό Εργατικού Δυναμικού:**
2012: 35.000 - 11%, 2013: 23.264 - 7.5 %,
2014: 18.839 - 6,3%, 2015: 19.499 - 6,4%, 2016: 23.615 - 13,2%
- **99,9% ΜΜΕ Επιχειρήσεις**

Ποια η Κυριότερη Αιτία των Ατυχημάτων;

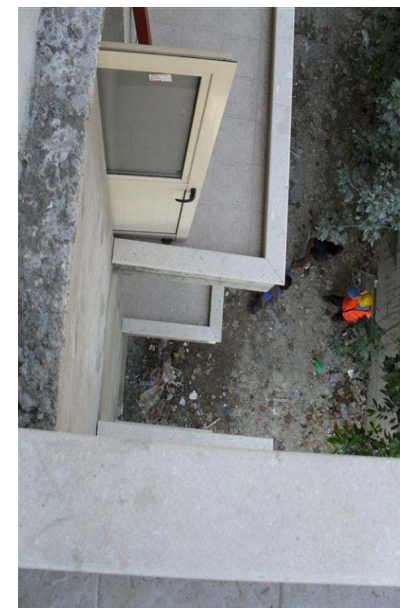
Κυριότερη αιτία ατυχημάτων

ΠΤΩΣΗ

30% ατυχημάτων

50% Θανατηφόρων

***Γιατί
να μειώσουμε τα ατυχήματα;;***

Έχουν κόστος;;

€ ;

Οικονομικό Κόστος Ατυχημάτων (1)

Κατασκευές

● **€ 30 εκ. / έτος**

- **40% : Εργαζόμενος**
- **30% : Κράτος**
- **24% : Εργοδότης**

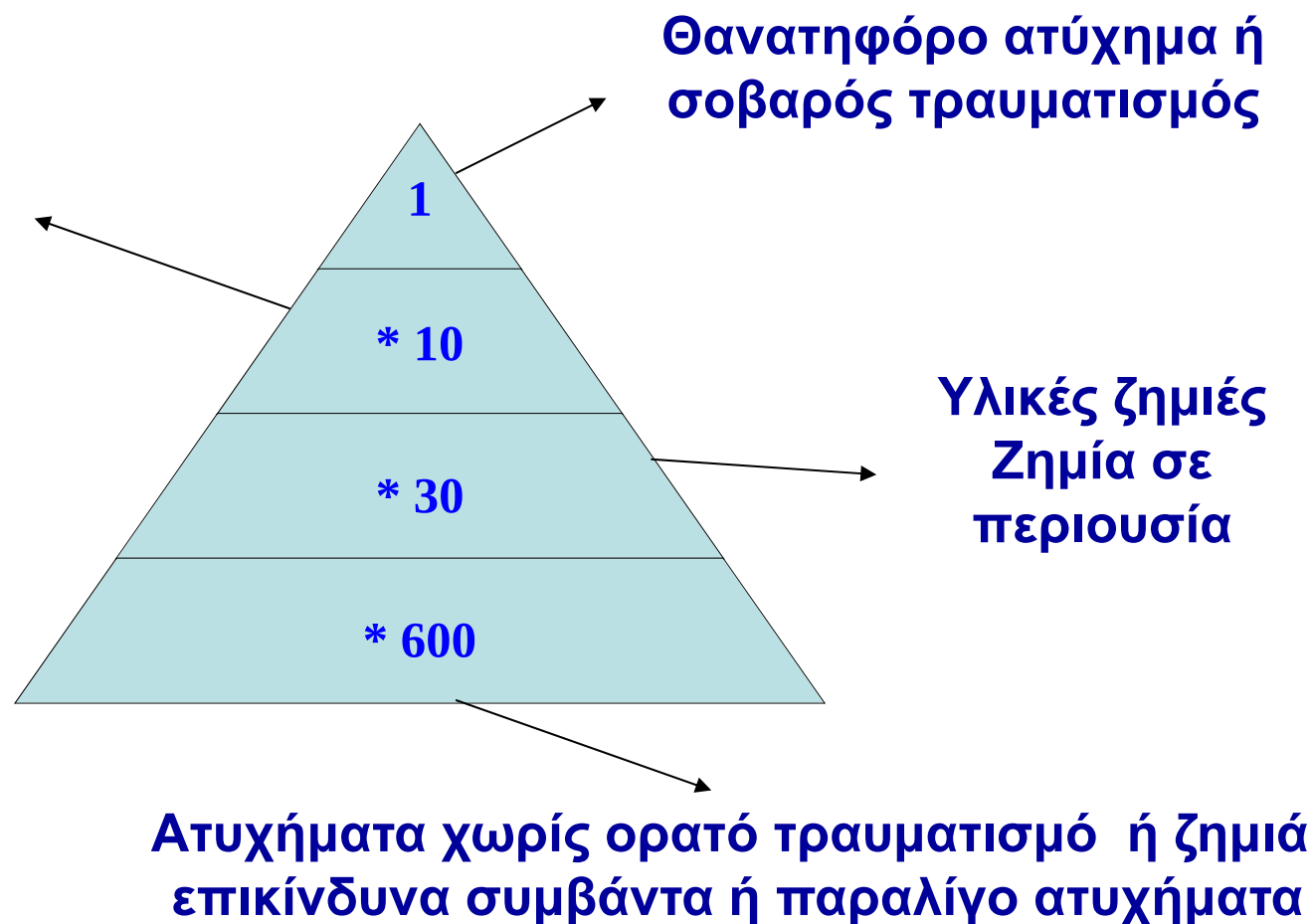
Κοινωνικό κόστος;

Οικονομικό Κόστος Ατυχημάτων (2)

Η πυραμίδα των ατυχημάτων

Ελαφρύς
τραυματισμός

Οικονομικό Κόστος των Ατυχημάτων στην Ευρώπη

- **Αυξάνει τις δαπάνες του Τομέα των Κατασκευών κατά 8.5%**
- !! 3% του Κόστους του Έργου απαιτείται για την εφαρμογή μέτρων ασφάλειας**

- Τι λέει η Ε.Ε.;

Αποτελέσματα έρευνας ΕΕ των 15: 1992 – Ιρλανδία: 2006

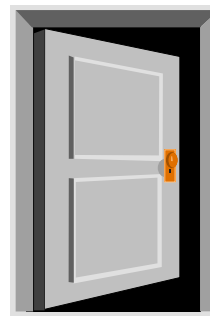

- 60% - 75% θανατηφόρων ατυχημάτων: οφείλονται σε επιλογές πριν την έναρξη των εργασιών
  - ✓ 35% - 25%: Μελέτη - Σχεδίαση, Διαδικασία προσφορών
  - ✓ 28% - 50%: Οργάνωση
    - ταυτόχρονη εκτέλεση ασυμβίβαστων δραστηριοτήτων
  - ✓ 37% - 25%: Εκτέλεση εργασιών

Ενέργειες ΕΕ

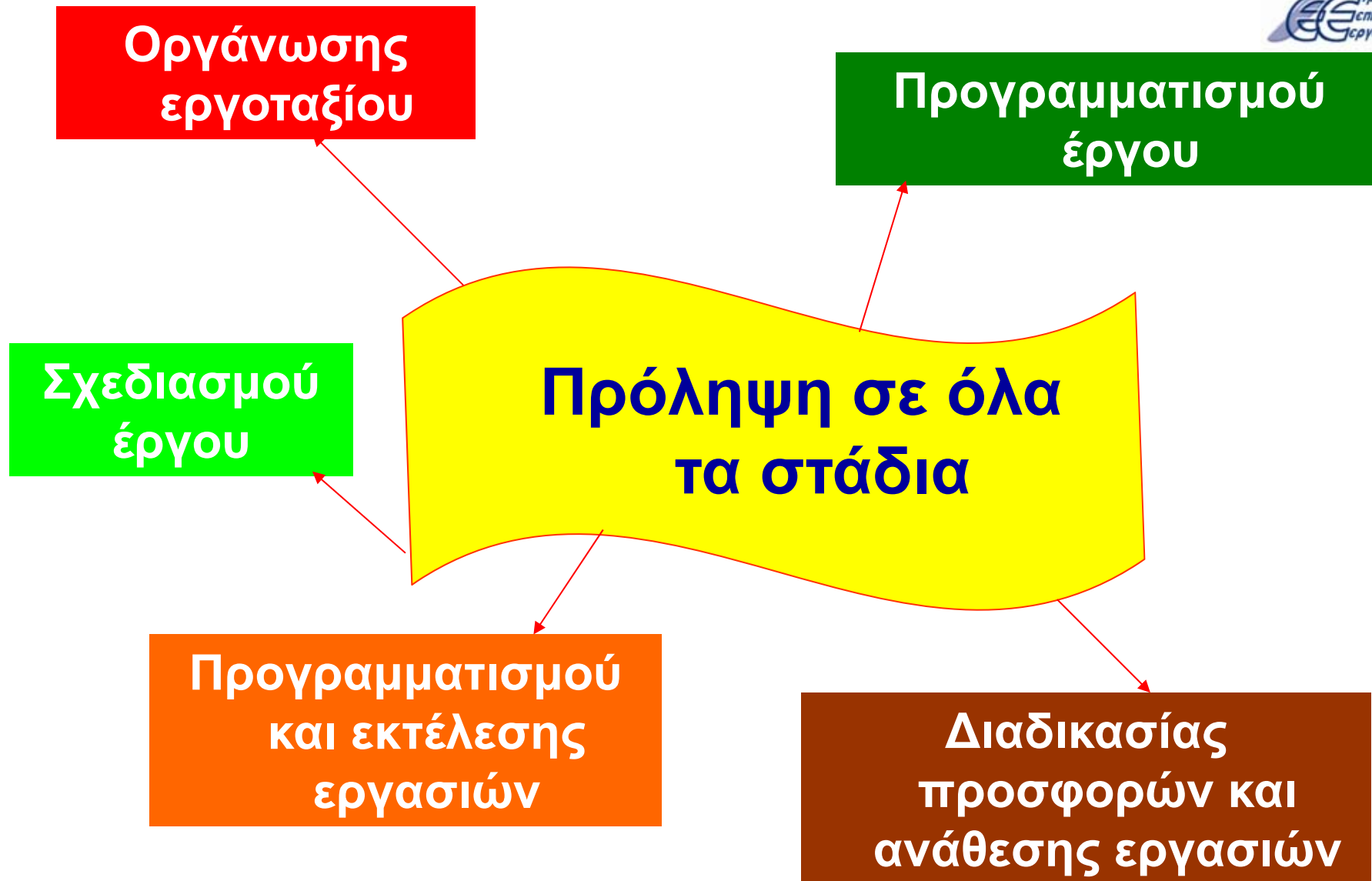

- 1992: Οδηγία 92/57/ΕΟΚ
  - 8η ειδική οδηγία 24.6.92 της οδηγίας πλαίσιο 89/391/ΕΟΚ σχετικά με την εφαρμογή μέτρων για την προώθηση της Ασφάλειας και της Υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία

- 2010: Έκδοση Μη δεσμευτικού Οδηγού για την κατανόηση και εφαρμογή της Οδηγίας

Τι λέει η Οδηγία της ΕΕ και η εναρμονιστική Κυπριακή Νομοθεσία;;

● Γιατί πρόληψη;;

- ❖ Για την αποφυγή ή/ και αντιμετώπιση των προβλεπτών κινδύνων για τα πρόσωπα στην εργασία και τρίτα πρόσωπα
- Κατά την εκτέλεση των εργασιών καθώς και τις μελλοντικές εργασίες (τακτικής και έκτακτης συντήρησης, προσθήκες, μετατροπές... κατεδάφιση) και τη χρήση του έργου

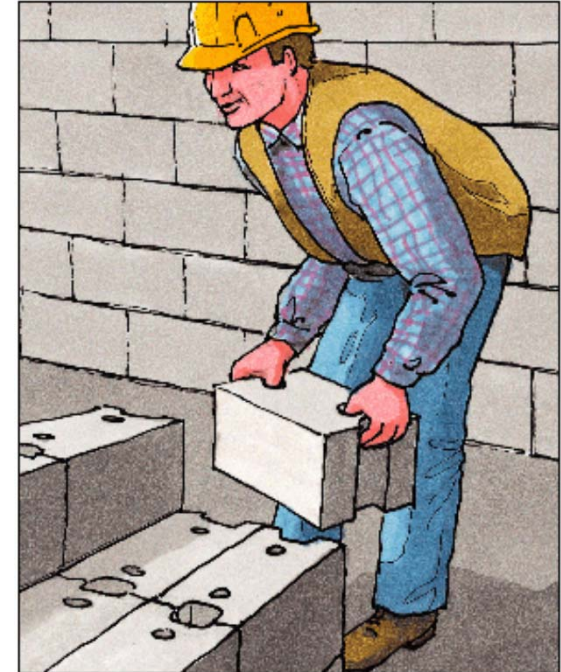

● **Πως;; Γραπτή Εκτίμηση κινδύνων (ΓΕΚ) → Καθορισμός μέτρων → Εφαρμογή των Μέσων πρόληψης → Εκπαίδευση**

2. Οι Αρχές Πρόληψης

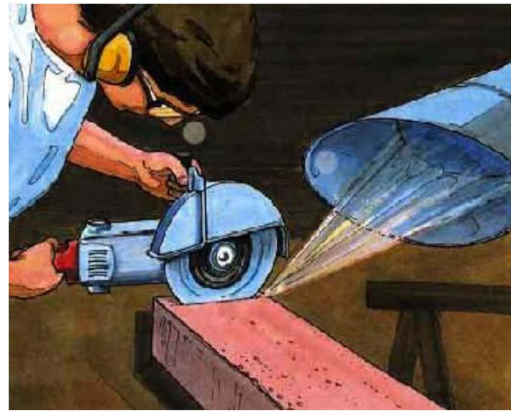
ΑΡΧΕΣ ΠΡΟΛΗΨΗΣ (1)

1. Αποφυγή των κινδύνων.
2. Εκτίμηση των κινδύνων που δεν μπορούν να αποφευχθούν.

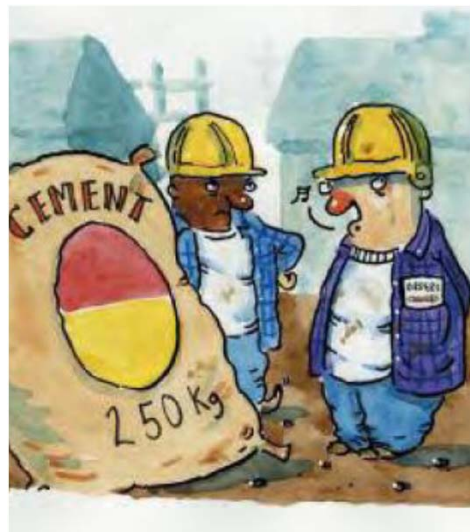

ΑΡΧΕΣ ΠΡΟΛΗΨΗΣ (2)

3. Καταπολέμηση των κινδύνων στην πηγή τους.

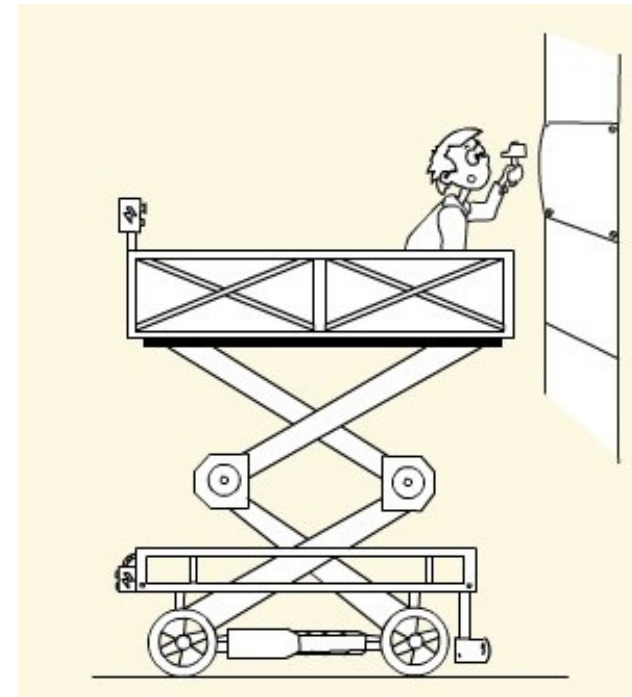
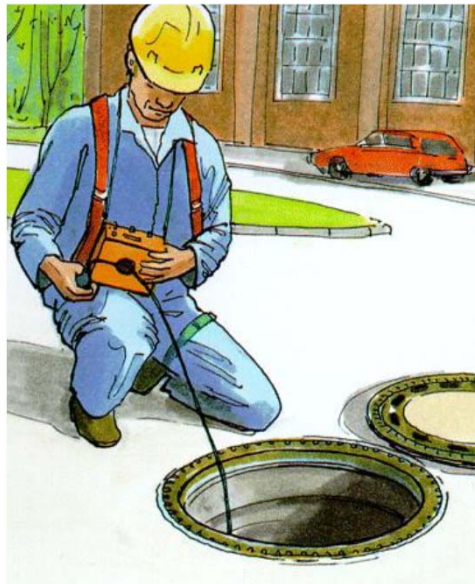

4. Προσαρμογή της εργασίας στον άνθρωπο.

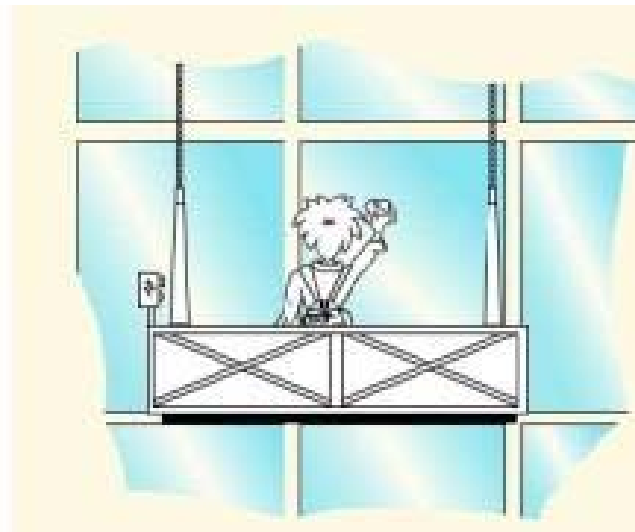
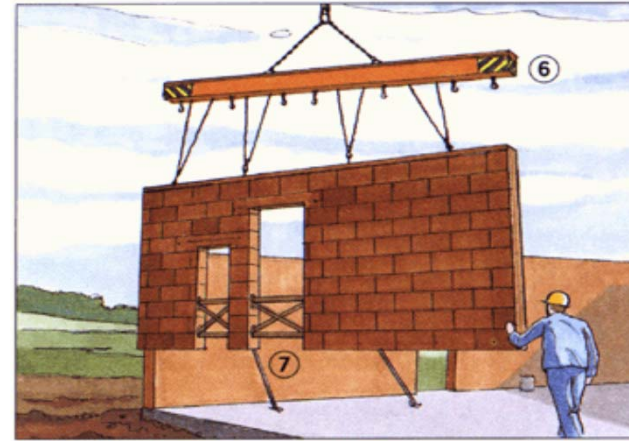
ΑΡΧΕΣ ΠΡΟΛΗΨΗΣ (3)

5. Παρακολούθηση της εξέλιξης της τεχνολογίας (χρήση σύγχρονου εξοπλισμού)

ΑΡΧΕΣ ΠΡΟΛΗΨΗΣ (3)

6. Αντικατάσταση του επικίνδυνου με το μη επικίνδυνο.

ΑΡΧΕΣ ΠΡΟΛΗΨΗΣ (4)

7. Προτεραιότητα στην ομαδική προστασία αντί στην ατομική

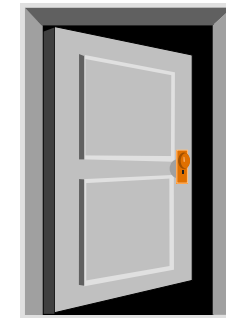

3. Το Νομοθετικό Πλαίσιο Ορισμοί

Βασικοί Νόμοι και Κανονισμοί

- Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμοι του 1996 έως 2015
- Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Ελάχιστες Προδιαγραφές για Προσωρινά ή Κινητά Εργοτάξια) Κανονισμοί του 2015 (Κ.Δ.Π. 410/2015) - **Εναρμονιστικοί Κανονισμοί της Οδηγίας 92/57/ΕΟΚ – Αντικατέστησαν την Κ.Δ.Π. 72/2002**
- Άλλοι Κανονισμοί (διαχείριση των κινδύνων, εξοπλισμό εργασίας / ατομικής προστασίας, χημικούς / βιολογικούς παράγοντες, αμίαντο κ.α.
- Κώδικες Πρακτικής

Σκοπός και Στόχοι Κανονισμών

Σκοπός των Κανονισμών

- Βελτίωση της νομοθετικής ρύθμισης των θεμάτων ασφάλειας και υγείας στα κατασκευαστικά έργα (εκτέλεση, συντήρηση, προσθηκομετατροπές και κατεδάφιση έργων)
  - αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας για την πρόληψη των ατυχημάτων, επαγγελματικών ασθενειών και επικινδύνων συμβάντων – θεμιτός ανταγωνισμός μεταξύ των εργολάβων και άλλων επαγγελματιών

Στόχοι των Κανονισμών

- **Διευκρίνιση των γενικών διατάξεων της Κ.Δ.Π. 172/2002 - υποχρεώσεων των συντελεστών του έργου (κύριου του έργου, μελετητή, επιβλέποντα)**
- **Διευκρίνιση των προσόντων και καθηκόντων των Συντονιστών για τα θέματα ασφάλειας και υγείας**
- **Διευκόλυνση της συμμόρφωσης:**
  - **απλοποίηση της γλώσσας και ενοποίησης των διατάξεων της νομοθεσίας για τα εργοτάξια σε ένα ενιαίο κείμενο**

Τι λήφθηκε υπόψη;

Τι λήφθηκε υπόψη;

- Ο Οδηγός της ΕΕ για τη κατανόηση και εφαρμογή της Οδηγίας 92/57/ΕΟΚ - καλή πρακτική διαχείρισης των θεμάτων ασφάλειας και υγείας στα κατασκευαστικά έργα
- Η γνώση και εμπειρία που αποκτήθηκε από την εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας (Κ.Δ.Π. 172/2002) την τελευταία δεκαετία
- Τα αποτελέσματα της δημόσιας διαβούλευσης και της διαβούλευσης με τους κοινωνικούς εταίρους και άλλους εμπλεκόμενους φορείς και οργανισμούς (ΟΣΕΟΚ και ΕΤΕΚ)

Εφαρμογή των Κανονισμών

Εφαρμογή των Κανονισμών

- Τέθηκαν σε εφαρμογή με τη δημοσίευση τους στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 4.12.2015 – Κ.Δ.Π. 410/2015
- *Τίτλος:* Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Ελάχιστες Προδιαγραφές για Προσωρινά ή Κινητά Εργοτάξια) Κανονισμοί του 2015

Βασικοί Ορισμοί

Ορισμοί (1)

- «κύριος του έργου» σημαίνει τον ιδιοκτήτη του έργου που μπορεί να είναι κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο για λογαριασμό του οποίου πραγματοποιείται ένα έργο (ΚτΕ)
- «ανάδοχος» σημαίνει κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο στο οποίο έχει ανατεθεί η μελέτη ή/και η εκτέλεση ή/και η επίβλεψη της εκτέλεσης του έργου για λογαριασμό του κυρίου του έργου

Ορισμοί (2)

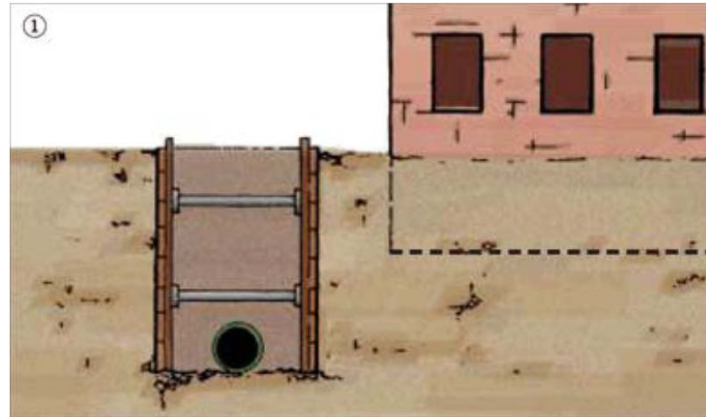
- **«προσωρινό ή κινητό εργοτάξιο»** σημαίνει κάθε χώρο εργασίας όπου πραγματοποιούνται εργασίες οικοδομικές ή/και έργα μηχανικών κατασκευών ή/και έργα πολιτικού μηχανικού, περιλαμβανομένων και των βοηθητικών χώρων αποθήκευσης υλικών και μηχανημάτων ή/και άλλων βοηθητικών χώρων που χρησιμοποιούνται για σκοπούς εκτέλεσης των εργασιών, ενδεικτικός κατάλογος των οποίων περιγράφεται στο Παράρτημα Ι των Κανονισμών
- **«εργοτάξιο»** σημαίνει προσωρινό ή κινητό εργοτάξιο

Τι είναι Προσωρινό ή Κινητό Εργοτάξιο;;

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι (Καν. 2)
ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ
ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ

1. Εκσκαφές -
Χωματουργικές
εργασίες
2. Κατασκευές
3. Συναρμολόγηση και
αποσυναρμολόγηση
προκατασκευασμένων στοιχείων
4. Διαμόρφωση ή εξοπλισμός
5. Μετατροπές και Τροποποιήσεις

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι (Καν. 2)
ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ
ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ

- 7. Ανακαινίσεις
- 8. Επισκευές
- 9. Διαλύσεις ή αποσυναρμολόγηση κατασκευών
- 10. Κατεδαφίσεις
- 11. Έκτακτη συντήρηση
- 12. Τακτική συντήρηση - Εργασίες βαφής και καθαρισμού
- 13. Αποχετευτικά και αποστραγγιστικά έργα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι (Καν. 2)
ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ
ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ

14. Προκαταρκτικές εργασίες προετοιμασίας εργοταξίου και εργασίες θεμελίωσης

15. Απομάκρυνση κατασκευής ή αχρήστων υλικών από κατεδάφιση, αποξήλωση, διάλυση, αποσυναρμολόγηση κατασκευής ή προκατασκευασμένων στοιχείων τα οποία αποτελούσαν μέρος της κατασκευής

Ορισμοί (3)

- **«αρμόδιο πρόσωπο»** σημαίνει πρόσωπο, το οποίο έχει επαρκείς γνώσεις και πείρα καθώς και τα απαιτούμενα προσόντα, όπου αυτό ισχύει, για την ασφαλή διεξαγωγή ή/και έλεγχο ή/και επίβλεψη της υπό εκτέλεση εργασίας
- **«μελετητής»** σημαίνει κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που συμβάλλεται με τον κύριο του έργου ή τον εργολάβο ή τον υπεργολάβο και εκπονεί τη μελέτη ολόκληρου του έργου ή μέρους του έργου (τμήματος)

Ορισμοί (4)

- **«εργολάβος»** σημαίνει κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που συμβάλλεται με τον κύριο του έργου και αναλαμβάνει την εκτέλεση ολόκληρου του έργου ή τμήματός του
- **«υπεργολάβος»** σημαίνει κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που συμβάλλεται με εργολάβο ή άλλο υπεργολάβο και αναλαμβάνει την εκτέλεση ολόκληρου του έργου ή τμήματός του

Ορισμοί (5)

- **«συντελεστής έργου»** σημαίνει κάθε πρόσωπο που συμβάλλεται με τον κύριο του έργου ή τον εργολάβο ή τον υπεργολάβο και προσφέρει υπηρεσίες για το έργο και περιλαμβάνει τον ανάδοχο, τον μελετητή, τον επιβλέποντα, τον εργολάβο, τους υπεργολάβους και τους προμηθευτές ή/και έχει αρμοδιότητα σε σχέση με το έργο και περιλαμβάνει αρμόδιες αρχές για την έγκριση των σχεδίων και υπολογισμών για την υλοποίηση του έργου ή/και τη χωροθέτηση του έργου

Ορισμοί (6)

- «**συντονιστής για θέματα ασφάλειας και υγείας κατά την εκπόνηση της μελέτης του έργου**» / «**συντονιστής για θέματα ασφάλειας και υγείας κατά την εκτέλεση του έργου**» σημαίνει κάθε πρόσωπο το οποίο ορίζεται σύμφωνα με τον Κανονισμό 4
- «**συντονιστής μελέτης**» σημαίνει το συντονιστή για θέματα ασφάλειας και υγείας κατά την εκπόνηση της μελέτης του έργου **(ΣΜ)**
- «**συντονιστής εκτέλεσης**» σημαίνει το συντονιστή για θέματα ασφάλειας και υγείας κατά την εκτέλεση του έργου **(ΣΕ)**

Αρμόδια Πρόσωπα

Αρμόδια Πρόσωπα

- Κάθε πρόσωπο που ορίζει ή διορίζει άλλο πρόσωπο ΔΙΑΣΦΑΛΙΖΕΙ ότι το πρόσωπο αυτό είναι αρμόδιο
- Κάθε πρόσωπο που ορίζεται αποδέχεται το διορισμό / ανάθεση καθηκόντων ΜΟΝΟ αν είναι αρμόδιο
- Κάθε πρόσωπο που αναθέτει μελέτη ή καθήκοντα σε άλλο πρόσωπο ΔΙΑΣΦΑΛΙΖΕΙ ότι το πρόσωπο αυτό είναι αρμόδιο ή έχει επαρκή ειδική εκπαίδευση και είναι υπό την επίβλεψη αρμοδίου προσώπου

Τα τρία βασικά στοιχεία της Νομοθεσίας

1. Εφαρμογή πρόληψης – Μέσα Πρόληψης

- Σχεδιασμός, διαδικασία προσφορών, εκτέλεση – Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ) και Φάκελος Ασφάλειας και Υγείας (ΦΑΥ), Γνωστοποίηση
- Μελλοντική ζωή του έργου – κατασκευαστικές εργασίες και χρήση του έργου

2. Αλυσίδα ευθύνης όλων των εμπλεκομένων

- Κυρίου του έργου, μελετητή, εργολάβου/υπεργολάβων

3. Αρμοδιότητες συντονισμού

- Συντονιστές θεμάτων ασφάλειας και υγείας

δεν μειώνονται οι υποχρεώσεις των εργολάβων

***Ευχαριστώ
για την προσοχή σας !!!***

